

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3502/2025
10.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиље-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Милутин Ракић, адвокат из ..., против туженог - противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Жикић, адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог-противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 540/24 од 12.11.2024. године, у седници одржаној 10.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог-противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 540/24 од 12.11.2024. године у ставу првом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу – Судска јединица у Александровцу П2 28/22 од 07.08.2024. године, ставом првим изреке, разведен је брак закључен између странака дана 28.07.2016. године, а уписан у матичној књизи венчаних за 2016. годину под текућим бројем .. матичног подручја Београд – Стари град. Ставом другим изреке, малолетна деца странака, и то мал. ВВ рођен ...2016. године, мал. ГГ рођен ...2018. године и мал. ДД, рођен ..2021. године, поверена су на самостално вршење родитељског права мајци. Ставом трећим изреке, одлучено је о начину одржавања личних односа малолетне деце са оцем по следећем моделу: малолетна деца проводиће код оца први и трећи викенд у месецу, од петка у 16,00 часова до недеље у 19,00 часова, 30 дана летњег и 10 дана зимског распуста, сваки други рођендан малолетне деце, сваку другу Нову годину, сваки други Божић и Васкрс, за крсну славу, тако што ће отац у свакој ситуацији када треба да проведе време са децом, децу преузимати у месту пребивалишта мајке и враћати на адресу мајке. Ставом четвртим изреке, наложено је туженом да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне деце, плаћа месечно по 7.000,00 динара за свако дете, почев од дана подношења тужбе и то законском заступнику малолетне деце до 5. у месецу за текући месец, а доспеле рате одједном. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев противтужиоца у делу којим је тражио да се малолетна деца парничних странака повере њему на самостално вршење родитељског права. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев да се утврди пребивалиште деце на

адреси мајке туженог у Београду, ... бр. ... Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев да се уреди начин одржавања личних односа малолетне деце са мајком, и то сваког другог викенда од петка у 16,00 часова до недеље у 19,00 часова, 30 дана летњег и 10 дана зимског распуста, сваки други рођендан малолетне деце, сваку другу Нову годину, када ће мајка преузимати децу и враћати их у предвиђено време испред стана противтужиоца. Ставом осмим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев да се обавезе противтужена да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно износ од по 8.000,00 динара, укупно 24.000,00 динара почев од правноснажности пресуде сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, исплатом на руке или на текући рачун противтужиоца. Ставом деветим изреке, одбијен је као неоснован евентуални противтужбени захтев противтужиоца којим је тражио да се одреди да ће родитељи заједнички вршити родитељско право над заједничком малолетном децом. Ставом десетим изреке, укинута је привремена мера издата решењем суда П2 28/22 од 24.03.2023. године. Ставом једанаестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 540/24 од 12.11.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда је потврђена у ставовима другом, трећем, четвртом у делу којим је тужени обавезан да на име доприноса за издржавање мал. ВВ и мал. ГГ плаћа износ од по 7.000,00 динара месечно и за мал. ДД износ од 6.000,00 динара месечно почев од 21.04.2022. године као дана подношења тужбе па убудуће док постоје законски услови, као и у ставовима петом, шестом, седмом, осмом, деветом и десетом изреке. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у преосталом делу става четвртог изреке, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ДД, преко износа из претходног става, плаћа износ од још 1.000,00 динара месечно, почев од 21.04.2022. године као дана подношења тужбе па док постоје законски услови.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у ставу првом изреке, тужени-противтужилац благовремено је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права, али и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, како то произлази из навода ревизије.

На ревизију туженог-противтужиоца, тужиља-противтужена је благовремено одговорила.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог-противтужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Ревизија се може изјавити због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, само ако је учињена у поступку пред другостепеним судом, па повреде које тужени-противтужилац истиче из чланова 5. став 3, 35, 231, 261. став 3.

ЗПП, не могу бити разлог за изјављивање ревизије јер се оне, према разлозима ревизије, тичу поступка пред првостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке закључиле су брак 28.07.2016. године и у браку је рођено њихово троје малолетне деце: ВВ дана ...2016. године, ГГ дана ...2018. године и ДД дан ...2021. године. Иако су заједнички живот странке отпочеле у Београду, прешле су да живе у кућу њених родитеља у селу ..., Општина Међутим, крајем фебруара 2022. године тужени је напустио брачну заједницу. Сада живи у Београду у стану своје мајке, са њом и братом.

Пошто је првостепени суд одлучио да брак странака разведе, одлучивао је и о вршењу родитељског права над заједничком малолетном децом. Утврдио је да је најбољи интерес малолетне деце да она буду поверена на самостално вршење родитељског права мајци, имајући у виду календарски узраст малолетне деце, упућеност на мајку и њихов међусобни однос, чињеницу да мајка адекватно задовољава потребе малолетне деце, подиже, чува, васпитава уз помоћ шире породице (оца и мајке), да су се деца навикла на окружење у коме се налазе у кући бабе и деде, чињеницу да је малолетни ВВ кренуо у школу, стекао другаре, а да млађа деца иду у вртић. Све ово без обзира што су деца са мајком настањена на селу, јер могућности које се тичу игре, разоноде, образовања, здравствене заштите и запослења, не зависе од места у коме малолетна деца живе, већ од самих родитеља, тако да и одрастање у мањем месту, па и на селу, у кући са двориштем, има својих предности у односу на живот у граду, посебно за малолетну децу наведеног календарског узраста. При томе, мајка је најстаријег сина уписала у школу у ..., а млађа деца иду у вртић у граду, што указује да је спремна да деци пружи најбоље могуће услове за образовање. Због тога су нижестепени судови, одлучили да малолетну децу странака повере мајци на самостално вршење родитељског права, уређујући начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем сагласно предлогу органа старатељства, а код чињенице да отац не живи у истом месту и да постоји велика просторна удаљеност места становања једног и другог родитеља, као и да малолетна деца похађају школу, односно предшколску установу. Одлуку о самосталном вршењу родитељског права и начину одржавања личних односа малолетне деце са оцем, нижестепени судови донели су применом одредби чланова 6. став 1, 75. став 2. и 76, 77. став 3, 226. став 1, и 272. став 2. Породичног закона.

Тужиља остварује месечну зараду у износу од око 45.000,00 динара, док тужени остварује зараду која износи 43.000,00 динара. По налажењу првостепеног суда, месечне потребе малолетног ВВ могу се задовољити месечним износом од 25.000,00 динара, малолетног ГГ износом од 23.000,00 динара, малолетног ДД износом од 22.000,00 динара, а полазећи од опште познатих прилика и узраста деце и њихових потреба за храном, одећом, обућом, стварима за личну хигијену деце овог узраста. Због тога је одредио да тужени доприноси издржавању плаћањем износа од по 7.000,00 динара за свако дете. Другостепени суд применом одредбе члана 160. став 2. Породичног закона, закључио је да су потребе мал. ВВ и мал. ГГ у месечном износу од по 21.000,00 динара, а малолетног ДД у износу од 18.000,00 динара. Због тога је првостепену одлуку о доприносу оца да издржава мал. ВВ и мал. ГГ потврдио, док је одлуку о издржавању мал. ДД преиначио обавезујући туженог да доприноси издржавању мал. ДД плаћањем износа од 6.000,00 динара месечно.

По становишту Врховног суда, нижестепени судови су при доношењу одлуке о поверавању малолетне деце на самостално вршење родитељског права мајци као и одлуке о начину одржавања личних односа малолетне деце са оцем, правилно применили материјано право, руководећи се превасходно најбољим интересом малолетне деце, сагласно својој дужности прописаној у члановима 6. и 266. став 1. Породичног закона.

Наиме, одредбом члана 6. став 1. Породичног закона, прописано је да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Ову одредбу начелног карактера допуњује одредба члана 266. истог закона, која обавезу руковођења најбољим интересом детета, ставља у дужност суда. У том смислу, с обзиром да странке не воде заједнички живот, одлука о поверавању деце на самостално вршење родитељског права, доноси се према основном и најважнијем критеријуму - критеријуму најбољег интереса детета.

С тим у вези, у циљу процене најбољег интереса малолетног детета, сагласно одредби члана 65. став 3. Породичног закона, мишљењу детета мора се посветити дужна пажња у свим питањима која га се тичу и у свим поступцима у којима се одлучује о његовим правима, а у складу са годинама и зрелошћу детета због чега је ставом 1. истог члана прописано да дете које је способно да формира своје мишљење има право слободног изражавања тог мишљења. Због тога се неосновано ревизијом туженог истиче да само дете које је навршило десет година живота може да изрази своје мишљење о овом питању, као и да то мишљење није могуће изразити пред Центром за социјални рад. С обзиром да је орган старатељства проценио да су малолетни ВВ и ГГ, а собзиром на узраст и зрелост, у могућности да се о овом питању изразе, супротно наводима ревизије, мишљењу малолетних ВВ и ГГ, који су у разговору са радницима органа старатељства изјавила да би волела да наставе да живе код мајке, али да желе да виђају оца, орган старатељства и судови, били су у обавези да посвете дужну пажњу.

Иако је тужени брижан отац, који жели да максимално учествује у животима своје деце, правилном применом горе наведених одредби Породичног закона, процењено је да је њихов најбољи интерес да буду поверена мајци на самостално вршење родитељског права. Ово не само из разлога апострофираних од стране нижестепених судова, већ и због тога што сам тужени није сигуран у своје родитељске компетенције како то произлази из извештаја Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Вождовац од 30.06.2022. године. При томе, разлози туженог за несигурност у своје родитељске могућности не могу бити од значаја, пошто се најбољи интерес детета сагледава у зависности од тога да ли је родитељ у могућности да детету обезбеди оптималну породичну атмосферу за његов свеукупни развој, а не од тога да ли на његовој страни постоје извињавајуће околности да такву оптималну атмосферу детету не пружи.

С обзиром да су малолетна деца поверена на самостално вршење родитељског права мајци, у складу са одредбом члана 61. Породичног закона, водећи рачуна о чињеници удаљености места становања малолетне деце и туженог, да деца похађају

школу односно предшколску установу, правилно је одлучено и о начину одржавања личних односа деце са оцем, сагласно њиховом најбољем интересу.

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су у члану 160. Породичног закона, према којем се издржавање одређује у зависности од потреба повериоца и могућности дужника издржавања, при чему се води рачуна и о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

Полазећи од наведених одредаба материјалног права, те правилно утврђених могућности туженог као дужника издржавања и потреба малолетне деце као поверилаца издржавања, и руководећи се њиховим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, правилно је оцењено да је тужени у могућности да доприноси издржавању малолетних ВВ и ГГ, месечним износом од 7.000,00 динара, а малолетног ДД износом од 6.000,00 динара месечно. Овим износима обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој малолетне деце, у складу са њиховим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања. Преостала средства за издржавање обезбеђиваће мајка која се свакодневно брине о деци, како потребним новчаним износима, тако и доприносом у виду рада и старања који и иначе свакодневно улаже у негу и подизање малолетне деце.

Осталим ревизијским наводима туженог, посредно или непосредно, оспорава се чињенично стање које он сматра битним, а које по његовом мишљењу није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Наводи ревизије којима се указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање не могу бити дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији изјављеној у породичном спору за издржавање.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић